

Verslag internetconsultatie Toetsbesluit PO

24 januari 2014

De Wet eindtoetsing PO legt vast dat leerlingen in het laatste schooljaar van het primair onderwijs een centrale eindtoets of een andere eindtoets afleggen. Verder wordt het gebruik van een leerling- en onderwijsvolgsysteem voorgeschreven. In de Wet eindtoetsing PO is op verschillende onderdelen de opdracht of mogelijkheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur (amvb) nadere voorschriften te geven. Dit besluit, het Toetsbesluit PO, voorziet daar in. Het Toetsbesluit PO beoogt een zorgvuldige en betrouwbare afname te verzekeren van de eindtoetsing en beoogt het goede gebruik van leerling- en onderwijsvolgsystemen te regelen. Er worden voorschriften gesteld om de kwaliteit van de eindtoetsen en de leerling- en onderwijsvolgsystemen te waarborgen. Tevens bevat het besluit een uitwerking van de mogelijkheid dat scholen een keuze kunnen maken voor een andere eindtoets dan de centrale eindtoets. Het besluit bevat hiertoe een aantal nieuwe bepalingen en een aantal wijzigingen in bestaande bepalingen van uitvoeringsbesluiten, zoals het Besluit bekostiging WPO en het Inrichtingsbesluit WVO.

Het concept van het Toetsbesluit PO en de bijbehorende nota van toelichting zijn in de periode van 14 november tot 11 december 2013 ter openbare consultatie aangeboden via de website www.internetconsultatie.nl. Dit verslag geeft een korte samenvatting van de reacties en wat daarmee is gedaan.

Bereik van de consultatie

Op de internetconsultatie "Toetsbesluit PO" zijn in totaal 80 reacties binnenkomen, waarvan 48 openbaar. Hierbij zaten onder meer reacties van de PO-Raad, de aanbieders van andere eindtoetsen, de PO/VO werkgroep vanuit de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht), (samenwerkingsverbanden van) scholen uit het primair en voorgezet onderwijs, enkele andere belangenbehartigers en individuele ouders en burgers. De consultatie heeft dus een breed bereik gehad.

Nut en noodzaak van de eindtoetsing

Een groot aantal van de reacties had betrekking op onderdelen die reeds in de Wet eindtoetsing PO zijn geregeld. Zo zetten veel respondenten uit het primair onderwijs grote vraagtekens bij de nut en noodzaak van eindtoetsing, hetgeen tot de oproep leidde om af te zien van de invoering van de verplichte eindtoetsing. Aan deze oproep kan in het kader van dit besluit geen gehoor worden gegeven. De keuze tot invoering van de eindtoetsing is immers vastgelegd in de Wet eindtoetsing PO, waaraan dit besluit verder uitvoering geeft. Genoemde keuze is het resultaat van een uitgebreide parlementaire behandeling.

Opbrengstenbeoordeling

Daarnaast maken respondenten zich zorgen over het feit dat de inspectie de resultaten op de eindtoets betreft bij het oordeel over de minimumleerresultaten van de school. Respondenten zijn ongerust dat scholen de resultaten van de eindtoets zullen proberen te beïnvloeden of zelfs te manipuleren om zo hogere leerresultaten te halen. Dit met alle negatieve gevolgen van dien, zoals een te eenzijdige nadruk op het oefenen voor de eindtoetsen voor taal en rekenen. Ook dit aspect heeft niet direct betrekking op het uitvoerende karakter van het voorliggende Toetsbesluit PO. De

principiële keuze om in de vorm van een bekostigingsvoorwaarde de beoordeling van de eindopbrengsten van een basisschool te baseren op de opbrengsten van eindtoetsen is reeds door de wetgever in 2010 gemaakt bij aanvaarding van de Wet goed onderwijs, goed bestuur. In de Wet Eindtoetsing PO is deze lijn door de wetgever herbevestigd. De regering heeft geen aanwijzingen dat scholen of besturen na de genoemde wijziging in 2010 onzorgvuldig zouden omgaan met het hulpmiddel van eindtoetsing. Er is ook geen reden om ervan uit te gaan dat hierin door de invoering van de Wet eindtoetsing PO verandering optreedt. De regering heeft er alle vertrouwen in dat schoolbesturen en scholen hier in het belang van de leerlingen zorgvuldig mee om zullen blijven gaan. De in het besluit opgenomen voorschriften rond de afname van de eindtoetsen beogen daar ook aan bij te dragen.

Overgang po/vo

De respondenten uit het primair en voortgezet onderwijs zijn overwegend positief over het feit dat het schooladvies leidend wordt voor toelating tot het voortgezet onderwijs. De po/vo werkgroep van de G4 stelt wel vragen over de mogelijkheid voor scholen voor voortgezet onderwijs om ook andere gegevens te vragen bij toelating. De nota van toelichting op dit punt is verduidelijkt. Vanaf de inwerkingtreding van de Wet eindtoetsing PO en dit besluit is het niet meer toegestaan voor scholen voor voortgezet onderwijs om van de betreffende basisschool andere toets- of testgegevens van de leerling te vragen voordat tot toelating wordt besloten. De overige bestaande middelen om de geschiktheid van leerlingen vast te stellen, zoals een toelatingsexamen of een psychologisch onderzoek, worden uit het Inrichtingsbesluit WVO geschrapt. Ook intelligentietesten kunnen daarom niet meer worden gebruikt als het verplichte tweede gegeven. Twee jaar na invoering van de wet zal een evaluatie plaatsvinden op dit onderdeel van de wet en het besluit, zoals toegezegd bij de behandeling van de wet in de Eerste Kamer op 3 december 2013.

Leerling- en onderwijsvolgsystemen

Er zijn ook enkele reacties binnengekomen die betrekking hebben op de eisen die worden gesteld aan eindtoetsen en leerling- en onderwijsvolgsystemen. Naar aanleiding van deze reacties is de toelichting op enkele punten aangepast. Zo is bijvoorbeeld verduidelijkt wat wordt verstaan onder de jaarlijkse verversing van de inhoud van de eindtoetsen. Ook is het onderscheid verduidelijkt tussen leerling- en onderwijsvolgsystemen waarmee de leervorderingen van leerlingen aan de hand van toetsen worden gevolgd en leerlingadministratiesystemen waarin deze toetsgegevens worden geregistreerd. Deze aanpassingen kunnen worden teruggevonden in paragraaf 2.6 van de [algemene nota van toelichting](#) op het besluit.

Expertgroep Toetsen PO

Als laatste is als gevolg van de internetconsultatie de nota van toelichting aangepast om een duidelijker onderscheid aan te brengen tussen de beslissing van de Minister op basis van een advies door de Expertgroep Toetsen PO over de verlenging van de toelating van een andere eindtoets en de jaarlijkse verkorte procedure waarin de Expertgroep erop toeziet dat de toegelaten eindtoetsen in tussenliggende jaren ook van voldoende kwaliteit zijn. Dit is terug te lezen in paragraaf 2.3 van de algemene nota van toelichting.